

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

POMM 1002

Johdanto monialaisiin opintoihin (3 op.)

Demo 1.

10.9.2026

Kuosmanen Merja, yliopistonopettaja, Opettajankoulutuslaitos, Jyväskylän yliopisto

merja.k.kuosmanen@jyu.fi

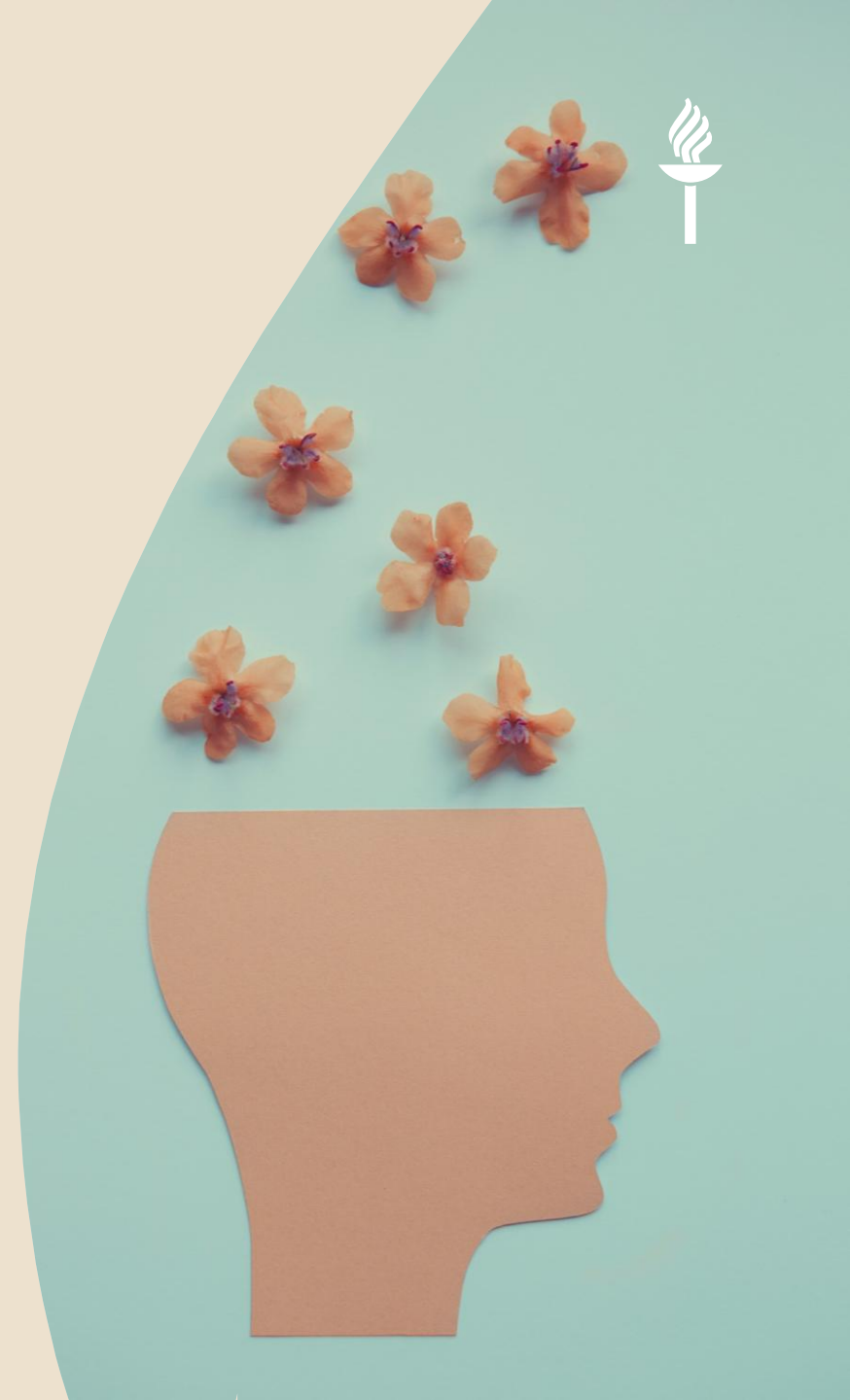
POM-johdannossa pohdit yksin ja yhdessä:

- miten oppiaineet ovat syntyneet ja millaisiin koulutus- ja tutkimuspoliittisiin linjauksiin ne perustuvat?
- millainen on koulun oppiainejako ja millaisia oppiaineita lävistäviä ilmiöitä esiintyy?
- miten koet eri oppiaineet ja oppimisen omiin kokemuksiisi peilaten?
- kuinka opettajuuteni rakentuu ydinosaamisalueiden avulla?

Opintojakson tavoitteita

- tunnistat ja **kehität** oppiaineita kohtaan omaksumiasi asenteita ja valmiuksia
- **tutustut** perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden linjauksiin sekä eri ikä- ja kehitystason/oppiaineiden pedagogiikkaan
- **hahmotat** oppiaineiden integraatiota/yhtäläisyyksiä laaja-alaisen osaamisen kehittämisessä ja ilmiölähtöisessä oppimisessä
- **pohdit** kokemuksellisuutta ja erilaisten ympäristöjen merkitystä oppimisessä
- osaat eritellä ajatteluasi sekä **vahvuuksiasi ja kehittymistarpeitasi** opettajuuden ydin-osaamisalueiden näkökulmasta.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Puhutaan yhteisillä käsitteillä

Reformityöskentely opettajankoulutuksessa tarkoittaa **opettajaopiskelijoiden** yhteisöllistä ja systemaattista työskentelyä, jossa he **tulkitsevat, soveltavat ja kehittävät** koulutuksen uudistuksia (kuten OPS-muutoksia ja osaamisperusteisuutta) sekä vahvistavat **ammattillista toimijuuttaan** muuttuvassa koulutusjärjestelmässä.

(Hökkä, P., Vähäsantanen, K., & Mahlakaarto, S. (2017). Teacher educators' professional agency and identity in the context of a curriculum reform. *Teaching and Teacher Education*, 61, 66–76.)

Reformityöskentelystä saadaan **aineksia oman PROpe:n jatkuvaan työstämiseen.**

Tullaan ensin tutuksi...tutummaksi...

Esittäydy kertoen omasta kokemuksestasi (valitse jompikumpi):

Minkä asian suomalaisesta koulusta/koulujärjestelmästä haluat säilyttää?

Mikä on suomalaisen koulun/koulujärjestelmän epäkohta/asia, jonka haluat muuttaa?

Peruskoulu 2045: Elämää varten : Visio suomalaiselle peruskoululle

- Pysyvä osoite Valtioneuvoston julkaisuarkistossa <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-415-029-3>

1. Merkityksellinen elämä: hyvinvointi + oppiminen yhdessä

- **Oppimisen ja hyvinvoinnin yhteys** vahvistuu: koulu ei voi olla vain oppimistuloksia tuottava instituutio, vaan hyvinvoinnin perusta.
- **Turvallinen, lämmin ja luottamuksellinen ilmapiiri** on tulevaisuuden koulun ydin.
- **Toivo ja tulevaisuususkko** ovat osa koulun tehtävää, ei vain sivutuote.
- **Oppilaiden toimijuus**: lapset ja nuoret nähdään aktiivisina toimijoina, ei passiivisina oppijoina.

2. Elämä yhdessä: yhteisöllisyys ja demokratia

- Koulu toimii **yhteisöllisenä tulevaisuusinstituutiona**, ei vain oppilaitoksena.
- **Demokratiakasvatus** vahvistuu: oppilaat osallistuvat päätöksentekoon, suunnitteluun ja yhteiseen kehittämiseen.
- **Yhteisöllisyys** on keskeinen vastaus yksinäisyyteen ja polarisaatioon.
- Koulu rakentaa **yhteistä hyvää**, ei vain yksilöllisiä suorituksia.

OKM-Visio jatkuu...

3. Elämä maapallolla: ekologinen kestävyys ja planetaarinen vastuu

- **Kestävyyskasvatus** ei ole erillinen teema, vaan koko koulun toimintaa ohjaava periaate.
- Oppilaat oppivat **planetaarista sivistystä**: ymmärrystä siitä, miten oma toiminta liittyy maapallon hyvinvointiin.
- Koulun arki muuttuu ekologisesti kestäväksi (ruoka, liikkuminen, energia, materiaalit).

4. Teknologian inhimillinen ja eettinen käyttö

- Teknologiaa ei nähdä itseisarvona, vaan **inhimillisen kasvun välineenä**.
- Keskiössä on **eettinen, turvallinen ja tarkoituksenmukainen** käyttö.
- Oppilaat oppivat **digitaalista toimijuutta**: ymmärtämään teknologian vaikutuksia, ei vain käyttämään välineitä.
- AI ja automaatio tuovat uusia mahdollisuuksia, mutta vaativat **kriittistä lukutaitoa**.

Jatkuu....

5. Koulun vahvuuksien varaan rakentaminen

- Raportti korostaa, että suomalaisen koulun tulevaisuus ei synny tyhjästä, vaan nykyisistä vahvuuksista:
- Yhdenvertainen julkinen koulu
- Korkeasti koulutetut opettajat
- Luottamus koulutusjärjestelmään
- Laaja sivistyskäsitys
- Tulevaisuuden kehitystyö rakentuu näiden varaan, ei niitä purkaen.

6. Koulun rooli muuttuvassa yhteiskunnassa

- Koulu nähdään **tulevaisuusinstituutiona**, joka rakentaa merkityksellistä elämää, yhteistä hyvää ja planetaarista vastuuta.
- Koulun tehtävä on **vahvistaa toimijuutta**: kykyä vaikuttaa omaan elämään ja yhteiskuntaan.
- Koulun tulee vastata **globaalin toimintaympäristön muutoksiin**: epävarmuus, moninaisuus, teknologia, ekologinen kriisi.

Tulevaisuuden visio-koonta

- Hyvinvoinnin ja oppimisen vahva integraatio
- Yhteisöllisyys ja demokratia koulun arjessa
- Ekologinen kestävyys ja planetaarinen sivistys
- Eettinen ja inhimillinen teknologian käyttö
- Koulun vahvuuksien hyödyntäminen kehittämisen perustana
- Toimijuuden ja tulevaisuususkon vahvistaminen

Laaja sivistyskäsitys = koulun arvoperusta

Laaja-alainen osaaminen = sivistyskäsityksen konkreettinen toteutus opetuksessa

Toisin sanoen: Laaja-alainen osaaminen on se **pedagoginen työkalu**, jolla laaja sivistyskäsitys viedään **käytännön opetukseen**, oppimiseen ja koulun toimintakulttuuriin.

Opintojakson tehtävät tiivistettynä (ks.Pedanet)

1. Tutkitaan tiimeissä reformityöskennellen suomalaista koulua OKL:n opetussuunnitelman seitsemän keskeisen opettajuuden ydinosaamisalueiden kautta ja eri näkökulmista opintojakson luentoja, tiimitehtäviä, pienryhmätapaamisia ja kirjallisuutta hyväksi käyttäen.

Pohditaan esimerkiksi

- millainen nykykoulu on ja miksi (omat kokemukset, median antama kuva ym.)
- mitä koulussa pitäisi kehittää ja miksi
- mikä kehittymistä estää ja mikä edistää?
- **Jokaisesta ydinosaamisalueesta laaditaan reformiin sopiva "raportointi"/koonti tms. lähteineen**
 - jokainen tiimi saa oman sivuston työtilakseen
 - raportointi voi olla esim. bloggaus, vloggaus, podcast, video, Canva, infograafi, Prezi, ThingLink, pp-esitys, Sway-esitys tms.
 - ydinosaamisaluevlogit tai -podcastit max kesto 15 min.
 - huom. vlogit palautetaan Youtube-linkkinä tai pilveen.
 - käyttäkää tuottamisessa ajattelunne tukena vähintään yhtä lähdettä/osaamisalue (teoreettisten lähteiden lisäksi voi hyödyntää esim. uutisia, kolumneja, ajankohtaiskeskusteluja kasvatuksesta ja koulutuksesta jne.), lähteitä löydätte ydinosaamisalueittain mm. PROpe-työskentelyn yleisohjeista

2. Henkilökohtainen PROpe ja loppurefleksio (arvioitava)

Johdannossa tehdään PROpeen oma alasivu.

- Tee päiväkirjaa/muistiinpanoja tms. omia ajatuksia opintojakson luentoja, pienryhmätapaamisia, tiimityöskentelyä ja kirjallisuutta hyödyntäen.
- Muistiinpanoja **reformityöskentelyä varten, henkilökohtaiseen käyttöön ja loppurefleksiota varten.**
- Omalle sivulle palautetaan myös [väliarviointivlogi](#) viikolla 42.
- Opintojakson päättyessä omaan PROpeen kopioidaan opintojaksolla koottu reformitehtävä.
- Poissaolojen korvaustehtävät palautetaan myös henkilökohtaiseen PROpeen johdannon sivulle.
- **Loppurefleksio (opintojakson sanallinen ja numeerinen itsearviointi opintojakson päättyessä)**
- Opintojakson arviointi perustuu jokaisen opiskelijan henkilökohtaiseen loppurefleksioon.
- Loppurefleksioon (n. 2 s.) eritellään ja arvioidaan omaa oppimista tiimityöskentelyssä ja henkilökohtaisessa työskentelyssä [opintojakson arviointikriteerejä hyväksi käyttäen](#) sanallisesti ja numeerisesti.
 - Hyödynnä pohdinnassa reflektion tasoja (ks.Pedanet kuvakaavio), eli esimerkiksi etsi syitä ajattelullesi ja sen muuttumiselle ja haasta omaa ajatteluaasi ja toimintaasi.

3. Väliarviointivloggaus (henk.koht)

Vloggaa (videobloggaa) omaan PROpeesi viikon 42/9 loppuun mennessä korkeintaan 5 minuutin tiivistys omasta oppimisestasi johdanto-opintojaksolla tähän mennessä. Kerro vloggauksessa myös siitä, mitä sinulle, opeopiskelijalla, kuuluu juuri nyt.

Pohdi vlogissasi myös omaa hyvinvointiosaamistasi: Mitä voimaannuttavia ja mitä riskitekijöitä tunnistat pohtiessasi omaa hyvinvointiosaamistasi?

Muista jakaa lukuoikeudet ohjaajallesi henkilökohtaiseen PROpeesi **viimeistään tässä vaiheessa.**

4. Kielitietoinen ja monikielinen koulu

- Kielitietoinen ja monikielinen koulu -tiimitehtävä (kotitehtävänä demolle, ennakkoon tai läksyksi)
- Tehkää tehtävät 1. ASKEL: Koulun kielimaisema - keitä olemme? missä olemme? tiimissänne ja palauttakaa ne tiiminne sivulle. Pienryhmissä sovitaan, tehdäänkö tehtävät ennen tiettyä pienryhmätapaamista vai koontitehtävänä demon jälkeen.
- Merjan esitys demon jälkeen (sovitaan yhdessä)

5. Esi- ja alkuopetuksen havainnointitehtävä (yksilö- ta ryhmätehtävä/ hanki ajoissa paikka)

Vieraile alkukasvatusryhmässä (5-8-vuotiaat): esiopetuksen, alkuopetuksen, ns. joustavan tai valmistavan opetuksen lapsiryhmässä - tee kohteessa havainnointitehtäviä

oppimisympäristö:

- Millainen on esiopetuksen tai alkuluokan oppimisympäristö ja miten se huomioi lasten yksilöllisyyden? *(Miten tila ja tilankäyttö tukee oppimista? Muut fyysiset tilat kuin luokkahuone?? Materiaalit ja välineet? Psyykkinen ja sosiaalinen ympäristö? Millaisia työskentelytapoja käytetään? Millaista vuorovaikutusta työskentelytavat mahdollistavat lasten välillä / aikuisen ja lasten välillä?)*

Tavoitteet/oppisisällöt:

- Mitä laaja-alaisia oppimiskokonaisuuksia/oppiainesisältöjä/oppiaineita opetukseen sisältyy (vrt. Esiopetuksenopetussuunnitelma 2014 ja Perusopetuksen opetussuunnitelmanperusteet 2014)?

Pedagogiikka:

- Miten lapsikeskeisyys ja/tai opettajajohtoisuus ilmenee? Miten kiinnostuksenkohteet otetaan huomioon? Miten lapsia aktivoidaan? Mikä on leikin merkitys, yhdessä oppiminen jne.? Millaista palautetta lapsi/ryhmä sai toiminnastaan prosessin aikana? Yhteisopettajuus/moniammatillisuus? Eriyttäminen? Haasteet?<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/oppimisen-tuen-uudistus-esiopetuksessa> ja <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/oppimisen-tuen-uudistus-perusopetuksessa>

6. Esi- ja alkuopetuksen havainnointitehtävän purku (demolla- tiimityönä etukäteen)

- Tehkää yhteinen koonta havainnointitehtävästä, jonka jaatte ennen demoa tiimisivulle Pedanetiin. Jokaisen ryhmän esittely (n. 5-10 min.) – HUOM! Voi liittää luvan kanssa kuvia oppimisympäristöistä, lasten tehtävistä jne. (kunhan lapset eivät näy kuvissa)

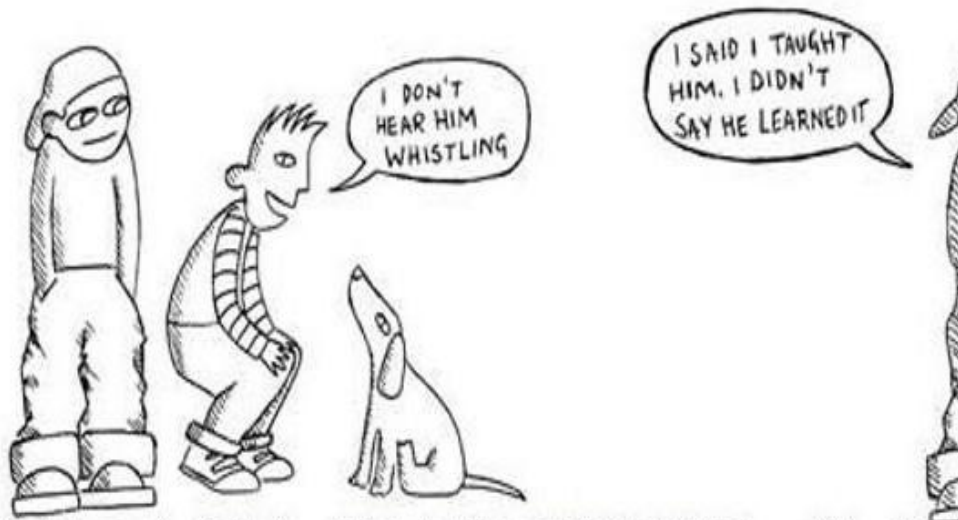
7. Kulttuurielämystehtävä

- Tehtävän tarkoituksena on altistaa itsensä **itselle vieraaseen kulttuurikokemukseen**.
- 1) Valitkaa parin/tiimin kanssa sellainen kulttuurin ala, kulttuuritapahtuma, -ympäristö tai -elämys, johon et/ette ole ikinä osallistunut/osallistuneet ja joka on sinulle/teille täysin outo ja käsittämätön. Voitte tutustua myös vieraisiin elokuva- tai musiikkigenreihin, vieraisiin urheilulajeihin tai harrastuksiin, sinulle/teille outoihin kulttuurisiin yhteisöihin tai lajeihin videomateriaalin avulla tms. Huom. ajatelkaa kohdetta valitessasi kulttuurin kenttää laajasti...
- 2) Purkaka ja jäsentäkää kokemustanne tiiminne kanssa ja raportoikaa sivustoillenne (voitte liittää halutessanne henkilökohtaiseen PROpeen ryhmän yhteisen pohdinnan):
- Miksi valitsitte juuri tämän kohteen?
- Mitä tunsitte?
- Mikä pysäytti/liikutti/ihmetytti?
- Mitä opitte itsestänne, toisesta, ympäristöstä, estetiikasta tms?
- Mitä saitte tehtävästä: tavasta katsoa itseäsi ja ympäristöäsi toisin...
-

Muut tehtävät

KORVAAVA TEHTÄVÄ

es and strategies", Malcolm Swan, Department for Education and Skills Standards Unit, Aug 2005, ISBN: 1-84478-537-X. However, I first saw this carto

Tiedonkäsitykset-tehtävä (yksin tai yhdessä)

- Tehkää alla olevat tehtävät tiimissänne ja palauttakaa ne tiiminne sivuille.
Työskentelyä pohjustaa Tiedonkäsitykset-luento. Aloittakaa yhteinen työskentelyynne jakamalla luennon herättämiä ajatuksia. Miettikää luennon antia erityisesti tieteellisen ydinsaamisalueen käsittelyn näkökulmasta.
- Pohtikaa seuraavaksi, tulisiko kriittisen ajattelun taitoja arvioida koulussa . Miksi (ei)?
- Edellisen vastauksenne pohjalta, onko perusteltua käyttää kriittisen ajattelun harjoittamiseen koulussa aikaa? Jos kyllä, mitä se syrjäyttäisi - jos ei, mitä sen sijasta? Perustelkaa näkökulmianne monipuolisesti.
- Ideoikaa pienryhmässänne harjoituksia, joissa kriittistä ajattelua voisi edistää. Kytkekää harjoitteet mielellään eri oppiaineisiin. Kirjatkaa kehittelemänne harjoitteet muistiin.
- **Loppupohdintaa**
- Mitä ajatuksia luennon tiimoilta on herännyt opettajan tieteellisestä osaamisesta ja kriittisen ajattelun opettamisesta koulussa?
- Mikä jäi vielä askarruttamaan?
- Mitä viette työskentelystä reformityöskentelyynne ([Tieteellinen osaaminen](#))

ESIMERKKI

PROpe-työskentely

Opettajaksi kehittymisen ydinosaamisalueet (apukysymyksiä ja lähteitä)

- Eettinen osaaminen
- Tieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutusosaaminen ja moninaisuuteen liittyvä osaaminen
- Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen**
- Pedagoginen osaaminen
- Hyvinvointia vahvistava osaaminen
- Esteettinen osaaminen
- Ohjeita ja vinkkejä PROpe-sivuston luomiseen
- PROpe-työskentely

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen

Ymmärrät kasvatusta tai oppimisyhteisöt paikallisiin yhteisöihin ja niiden normeihin ja arvoihin kytkeytyvinä instituutioina, joihin vaikuttavat myös laajemmat yhteisölliset ja yhteiskunnalliset rakenteet ja reunaehdot. Kykenet tunnistamaan ja kriittisesti arvioimaan poliittisten, kulttuuristen, taloudellisten ja historiallisten tekijöiden vaikutuksia oppimiseen, oppilaisiin ja opetukseen sekä koulutuksen tasa-arvoisuuteen. Sinulla on taito tunnistaa ja kehittää kasvatusta ja kasvatusyhteisöjä koskevia arvoja ja käytänteitä.

Yhteisöllistä ja yhteiskunnallista osaamistasi voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Millaisiin poliittisiin, kulttuurisiin, taloudellisiin ja historiallisiin raameihin perustan toimintani opettajana?
- Millaiseen koulutusta tai kasvatusta koskevaan keskusteluun olet viime aikoina kiinnittänyt mediassa huomiota? Millaisen kuvan keskustelut luovat koulusta ja/tai kasvatuksesta?
- Opettaja on aina yhteiskunnallinen vaikuttaja - millainen yhteiskunnallinen vaikuttaja sinä olet?
- Mitkä yhteisön käytänteet ja säännöt herättävät minussa kysymyksiä tai kummastusta?
- Millaisia ennakkoluuloja, oletuksia, asenteita ja epäoikeudenmukaisia käytänteitä tunnistat kouluinstituution tasolla?
- Miten koulu- ja luokkayhteisö vaikuttavat omaan toimintaani ja miten minä vaikutan niihin?
- Miten koulu ja koulutus voivat rakentaa yhteiskuntaa tulevaisuutta?
- Millaista maailmaa kohti vien oppijoitani?
- Millainen on unelmieni koulu ja millaisia tekoja olen valmis tekemään sen eteen?

Lähteitä yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen osaamisen tarkasteluun:

Ilmiö ja minitutkimuskysymys:

MILLAINEN ON LASTEN JA NUORTEN UNELMIEN KOULU JA MITEN OPETTAJAT VOISIVAT SITÄ PAREMMIN KUUNNELLA/EDISTÄÄ?

Toteutus: Hyödynnetään esim. lapsille ja nuorille suunnattua kyselyä sekä yhtä tieteellistä tekstiä/lähdettä.

Toteutetaan yhteiskeskustellen Podcastina, johon jokainen valmistautuu yhteisten ohjaavien kysymysten avulla.

Voi toteuttaa esimerkiksi Teamsissa tallentaen ryhmäkeskustelun audiovisuaalisena tuotoksena ja linkki Pedanetiin.

Luodaan tiimit

Jakaannutaan n. 3-4 hengen tiimeihin (4 tiimiä)

**KIITOS KAIKILLE JA ENSI
VIIKKOON!**

**Muistakaa sopia
ryhmätapaamisaika, jotta
ensimmäinen ydinsaamisalueen
reformityöskentely valmistuu.**